

LAISVĖ
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park 17, N. Y.
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second
class matter at the
Post Office of Ja-
maca, N. Y., under
the Act of March 3,
1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis.

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

PRICE 10c A COPY

No. 27

Ozone Park 17, N. Y. Antr., balandžio (April) 4, 1961

METAI 50-ji

KRISLAI

Mūsų aukštinis jubiliejus.
Sveikinimų-linkėjimų banga.
Netekus Leono.
Žvilgsnis į ateitį.
Nauji darbai.
Visi kartu!

— A. Bimba —

Stai jums, brangūs skaitytojai, "Laisvės" jubiliejinė laida, geriau pasakius, josios pirmoji dalis. Sveikinimų, linkėjimų ir mūsų laikraščio aukštinio jubiliejaus atžymėjimui skirtų straipsnių suplaukė tiek daug, jog ryžtamės išleisti net tris dvigubai padidintus numerius.

Gavome daug sveikinimų ne tik iš visos plačios mūsų šalies, bet ir iš Lotynų Amerikos, ir iš Tarybų Lietuvos. Ypač mus jaudina gausūs ir nuosirdūs sveikinimai iš mūsų senosios tėvynės. Tikime, jog jais didžiulius kiekvienas laisvietis.

Bet šitoje didžiulio džiaugsmo valandoje mums tenka giliai liūdėti, kad mirtis iš gyvųjų tarpo išplėšė vieną iš seniausių ir uoliausių laisviečių, **Leoną Prūseiką**. Kaip liūdna, kad šis taurus mūsų tautos sūnus nebegali kartu su mumis džiaugtis aukštinio "Laisvės" sukaktimi!

Beveik nuo pirmosios dienos įkėlimo kojos į Ameriką, mūsų Leonas savo visus didžiulius žurnalistinius gabumus paaukojo mūsų pažangiajai spaudai, o pirmoje vietoje tada tik užgimusiai "Laisvei". Ir tik su maža išimtimi (mūsų judėjime iškylus pasidalinimui) per visą jos ilgą ir garbingą gyvavimą draugas Prūseika rūpinosi tiek dvasine, tiek medžiagine jos padėtimi. Joks kitas mūsų veikėjas bei žurnalistas nėra gavęs "Laisvei" tiek daug naujų skaitytojų ir surinkęs jai tiek daug medžiaginės paramos, kiek davė Leonas.

Ir jeigu "Laisvė" tapo tokiu atsakingu ir populiariu Amerikos kovojusių lietuvių organu, tai labai didelė tos šlovės dalis priklauso didžiai talentingai publicistinei Leono plunksnai.

Netekdami jo, mes netekome visam mūsų pažangiajam judėjimui giliausio energijos ir inspiracijos šaltinio.

Bet Leonas nenorėtų, kad mes jo atminčiai tik nulenkt galvas liūdesy skėstume. Prieš keletą savaičių nam apsilankius pas jį, jis, nors vos iš lovos bepajėgdamas išlipti, kuo mažiausiai kalbėjo apie save. Jis kalbėjo apie ateitį, apie mūsų darbininkiškojo judėjimo ir visos žmonijos ateities problemas ir kovas. Skundėsi jis tik tuo, kad jam jo sveikata nebeleidžia visa krūtine mestis į darbą dėl stiprinimo mūsų spaudos ir mūsų organizacijų. Iki pat pasakutinės gyvenimo valandos jis pasiliko "nepagydomu" optimistu.

Tokį Leoną mes ir turime atsiminti. Ne į praeitį, bet į ateitį turi visuomet krypti mūsų žvilgsnis.

Praėjusieji penkiasdešimt metų matė daug audrų — visą pasaulį purtančių audrų (karai, revoliucijos, sukilimai), žmonijos istorijon įsirašę daug pirmiau nei sapne nesapnuojamų laimėjimų, kuriems pasiekti padėjo ir mūsų "Laisvė". Bet istorija dar teberašoma. Prieš visą žmoniją ir prieš visus mus tebestovi didžiulės, milžiniškos (Tąsa 6-tam pusl.)

MŪSŲ LAIKRAŠČIO

50

MIETŲ

JUBILIEJINĖ LAIDA

1911-1961

Žodelis iš Varšuvos

Varšuva, 15. II. 1961
Rojui Mizarai,

"Laisvės" redaktoriui.
Jūsų laikraščio 50 metų sukaktuvių proga linkiu visiems Jūsų redakcijos darbuotojams, bendradarbiams ir skaitytojams, o ypač Jums asmeniškai, daug sveikatos ir pasisekimo Jūsų garbingam darbui.

Jūsų nuolatinis skaitytojas
Lenkijoje,
Zigmas Stoberskis

Sveikinimas iš Lietuvos

Nuosirdžiai sveikiname redakcijos darbuotojus 50-tųjų "Laisvės" gyvenimo metinių proga. Mes džiaugiamės, kad "Laisvė" pusę amžiaus skleidžia tikrąjį tiesos žodį užsienio lietuvių tarpe, savo jubiliejų sutinka ir toliau ugdydama visų dorų užsienio lietuvių meilę pažangos ir socializmo idėjoms, savo gimtajam kraštui — Tarybų Lietuvai, žengiančiai klestėjimo keliu. Jubiliejaus proga linkime visam "Laisvės" kolektyviui ir skaitytojams kūrybinės sėkmės, geros sveikatos ir asmeninės laimės.

Šiaulių miesto laikraščio
"Raudonoji vėliava"
redakcijos kolektyvas

Poeto V. Mykolaičio- Putino sveikinimas

"LAISVĖS" redaktoriams, bendradarbiams ir skaitytojams, švenčiantiems savo brangaus laikraščio 50 metų sukaktį, linkiu ištvermės ir pasisekimo.

Jūs esate toli, toli —
Už okeano, murmančio, gilaus.
Tos žemės svetimoj padangėj
Praeivis jūs nė vardo nepaklaus.

O mes jus minime su širdgėla tylia
Kaip karštą, gyvą savo kraujo lašą.
Tur būt, ir jūs giminės ilgesys
Į mielą Lietuvos padangę neša.

Jūs ten, mes čia, bet mūs bendri jausmai.
Tegul širdis jais plakus nenustos.
Sujunkime rankas bendroj kovoj
Už pergalę teisybės,
Laisvės ir šviesos!

V. MYKOLAITIS - PUTINAS

Vilnius, 1961 m. kovo 2 d.

Telegramos

"Laisvės" Redakcijai: Jūsų laikraščio penkiasdešimtąsias vaisingo darbo ir šlovėingų laimėjimų metines švenčiant, širdingai sveikinu Redakcijos mielus draugus ir šauniusius spaustuvės ir administracijos darbuotojus, visus "Laisvės" rėmėjus ir skaitytojus. Visiems, visiems linkiu ir toliau sėkmingai tęsti šį taurų spaudos darbą visos pažangiosios žmonijos labui.

Antanas Vaivutė

Brangūs laisviečiai!

VILNIUS. — "Komjaunimo tiesos" redakcija jaunųjų korespondentų ir Tarybų Lietuvos jaunimo vardu sveikina "Laisvės" redakciją, jos bendradarbius laikraščio penkiasdešimtmečio proga.

Linkime ir toliau atkakliai kovoti už taiką, už darbo žmonių laisvę ir laimę. Neškite Amerikos lietuviams tiesos žodį apie gimtąjį kraštą — nuolat klestinčią Tarybų Lietuvą.
Redaktorė J. Civilkaitė

TELEGRAMOS

"LAISVĖS" REDAKCIJAI

VILNIUS. — Brangūs draugai! "Tiesos" redakcijos kolektyvas sveikina "Laisvės" darbuotojus, bendradarbius ir skaitytojus su garbingu laikraščio jubiliejumi. "Laisvė" jau penkiasdešimt metų skleidžia JAV lietuvių tarpe demokratijos, socialistinės teisybės, pažangos ir šviesos kilnias idėjas. Ji pasakoja savo skaitytojams apie tėvų žemę — Tarybų Lietuvą ir jos gyvenimą.

Tegu "Laisvė" ilgus metus darbuojasi pažangos ir taikos labui! Tegu laikraščio darbuotojams niekada nepritrūksta sveikatos, kūrybinės ugnies ir entuziazmo jų tauriame darbe.

"Tiesos" laikraščio kolektyvas

"LAISVĖS" REDAKCIJAI

VILNIUS. — Nuosirdžiai sveikiname garbingo penkiasdešimtmečio progą laikraščio redaktorių bendradarbių ir skaitytojų. Linkime sėkmės Jūsų kilniame darbe, kovojant už taiką, demokratiją, tautų draugystę ir žmonijos pažangą.

"Svyturio" žurnalo kolektyvo vardu
Alf. Bieliauskas

KAUNAS. — "Laisvės" laikraščio penkiasdešimtmetis — reikšminga data. Brangus mums yra šis laikraštis ypač todėl, kad teisingai rašo apie Tarybų Lietuvą, skelbia pažangias idėjas, vysto gyvenančių JAV pažangių lietuvių tarpe didelį kultūrinį darbą, kovoja už taiką, už darbininkų klasės vienybę, demaskuoja Tarybų šalies šmeižikus.

"Laisvės" penkiasdešimtmečio progą "Kauno Tiesos" redakcijos kolektyvas iš visos širdies linki "Laisvės" redaktoriams, rėmėjams ir skaitytojams sėkmės kilniame darbe.

Kolektyvo vardu "Kauno

Tiesos" redaktorių
Z. Baltušninkas

VILNIUS. — Karštai sveikiname "Laisvės" leidėjus ir skaitytojus garbingojo jubiliejaus proga linkdami geros sveikatos ir laimės gyvenime!

"Jaunimo Gretų" žurnalo redakcijos vardu
Jonas Lapašinskas

VILNIUS. — Sveikiname "Laisvės" laikraščio kolektyvą garbingo jubiliejaus proga. Linkime ir ateityje šlovingai tęsti pažangias laikraščio tradicijas, neatitrūkti nuo savo gimtosios žemės. Mes aukštai vertiname jūsų pasiaukojamą darbą.

"Pergalės" žurnalo Redkolegija

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$9.00	Canada and Brazil, per year	\$10.00
United States, per 6 months	\$5.00	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per 6 months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Jubiliejinės laidos editorias

MES KALBĖJOME APIE savo laikraštį per 50 metų; šiandien, penkiasdešimtmetinės sukakties progą, sakome: tegu apie mūsų laikraštį pakalba kiti.

Tegu pasako, ką mano ir Lietuvos didžiausieji ir geriausieji talentai: mokslininkai, menininkai, visuomenininkai, poetai, rašytojai, dailininkai ir eiliniai darbo žmonės.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, visiems už šiltus žodžius, už karštus linkėjimus, už draugišką įvertinimą mūsų visų — „Laisvės“ kolektyvo, leidėjų, vadininkų, bendradarbių, aukotojų-rėmėjų — pastangų ir ryžto!

Ilgiausių metų jums, draugai!

Prof. dr. J. Kubilius

Vilniaus V. Kapsuko vardo Universiteto rektorius

Šiandien „Laisvė“ yra kuo pasididžiūti. Juk penkiasdešimt metų jubiliejų gali švęsti toli gražu ne kiekvienas laikraštis. Bet koks spaudos organas gyvuoja tol, kol jis populiarus, kol jis skaitomas ir

juos mūsų studentai ir visas universiteto kolektyvas. Tai rodo, kad mūsų draugystė didelė, kad mūsų besimokantis jaunimas karštai simpatizuoja ir remia mūsų užjūrio brolių kovą dėl taikos, laisvės ir geresnio gyvenimo.

Vilniaus universiteto profesorai, dėstytojai ir studentai įgaliojame mane pasveikinti „Laisvės“ redakcijos kolektyvą, bendradarbius ir skaitytojus, palinkėti Jums geros sveikatos, laimės ir vaisingo darbo, palinkėti atvesti dar daug tokių garbingų jubiliejų.

Ilgiausių Jums metų, brangūs draugai!

Vilnius
1961 m. kovas

SVEIKINU!

Rojui Mizarai, Antanui Bimbai

Brangūs draugai,

Su dideliu džiaugsmu, didžiuliu džiaugsmu, didžiuliu džiaugsmu Jūsų ir visų pažangiųjų JAV lietuvių nepailstama kultūrinė ir visuomeninė veikla, karštai spaudžiamieji Jūsų jubiliejiniai „Laisvės“ darbuotojai, jos rėmėjai ir jos skaitytojų rankas šią nepaprastai šviesią ir reikšmingą dieną.

Ne iš gero dešimtys tūkstančių lietuvių caro ir buržuazinės Lietuvos laikais bėgo iš gimtojo krašto ir tolimąją Ameriką. Kai kurie jų, panašūs į P. Cvirkos aprašytąjį Franką Kruką, ten pralobė, bet didžioji dauguma vargo ir tebevargsta kaip ir visi kapitalistinio pasaulio darbo žmonės.

Ir mums čia, Lietuvoje, labai džiugu, kad pažangiųjų Amerikos lietuvių neįsivaizduojamas, kad jie išsaugojo savo organizacijas ir spaudą, kad nuolat stiprėja jų ryšiai su laisvąja Tarybų Lietuva.

Visa „Laisvės“ istorija — tai kova ir vargai, bet tuo pat metu ir laimėjimai. Jau nuo pirmųjų savo gyvavimo dienų „Laisvė“ kovojo su fašizmu, o vėliau visiškai susiliejusi su kairiuoju sąjūdžiu, „Laisvė“ nuolat buvo reakcijos pui-doma ir persekiojama, šmeižiama ir juodinama. Ji visą laiką kentė didžiulius materialinius sunkumus, bet nei persekiojimui, nei lėšų stoka niekada jos nenukreipė nuo pasirinkto kelio.

Didžiuliai atstumai netrukdo mums domėtis Amerikos lietuvių gyvenimu ir jų kova. Senoji Vilniaus universiteto profesoriai, dėstytojai ir studentai noriai skaito „Laisvę“ ir kitus pažangiųjų lietuvių laikraščius, žavisi tos spaudos kova su buržuaziniiais nacionalistais, arba, kaip Jūs juos vadinate, dipukais, gerisi Jūsų pastangomis ginti nuo jų šmeižtų didžiulius Lietuvos liaudies laimėjimus.

Mūsų mylimas „Laisvės“ redaktorius Rojus Mizara ir kiti Amerikos lietuviai, neseniai sveičiavę Vilniaus universitetą, atsimena, kaip nuoširdžiai ir draugiškai priėmė

„Laisvės“ penkiasdešimtmetis — ne tik mūsų užjūrio brolių šventė, tai svarbi data visai lietuvių kultūrai. Todėl ir Jūsų senojoje nauja gyvenimui sukūrusioje Tėvynėje mes džiaugiamės drauge su Jumis.

Savo ir „Literatūros ir Meno“ redakcijos kolektyvo, o taip pat — nesuklysiu — visų mūsų literatūrinio laikraščio skaitytojų vardu iš visos šios dienos sveikiname Jus ir linkime dar ilgus metus skieisti lietuvišką tiesos ir pažangos žodį anapus vandenyno, tarpe lietuvių, kurie tebėra žalos mūsų galingo liaudies ažuolo atžalos.

Ilgų metų, negestančios kūrybinės ugnies, draugai! Sveikatos, laimės laisviečių asmeniniame gyvenime!

Jūsų

Vacys Reimeris
vyr. redaktorius

J. MATULIS Lietuvos TSR Mokslų akademijos prezidentas

Širdingai sveikinu „Laisvės“ garbingą jubiliejų!

Pusė šimtmečio, istorinių mastų imant, nėra didelis laikotarpis. Tačiau dvidešimta-me amžiuje — karų, revoliucijų ir didelių visuomeninių persitvarkymų amžiuje pusė šimtmečio sudaro didžiulią žmonių vystymosi epochą. „Laisvės“ redaktorių, leidėjų, viso jos darbuotojų kolektyvo didžiausias nuopelnas yra tas, kad jie dar šio šimtmečio pradžioje aiškiai suvokė didžiųjų visuomeninių įvykių perspektyvą ir drąsiai stojo į pirmąsias žmonių pažangos gretas. „Laisvės“ laikraštis per 50 metų nenuilstamai nesė darbo žmonėms didelės tiesos žodį, kėlė juos į kovą prieš išnaudojimo santvarką, kvietė į didelį žygių naujai visuomenei ir socialinei santvarkai sukurti.

Keldama darbo žmonių klasių susipratimą, „Laisvė“ nepaliaujamai stiprino Lietuvos darbininkų išeivį vienybę, kėlė jų nacionalinį susipratimą ir stiprino tradicinius ryšius su pažangiaisiais Lietuvos darbo žmonėmis. „Laisvė“ nenuilstamai rėmė Lietuvos darbo žmonių kovą už teisingesnę visuomeninę santvarką sukuriamą 1918-1919 metais.

Ypatinai džiugu atžymėti garbingą laisviečių jubiliejų mums, Tarybų Lietuvos mokslo darbuotojams. Su didžiuliu dėkingumu mes prisimename tą didelę pagalbą, kurią suteikė pažangieji Amerikos lietuviai „Laisvės“ kolektyvo iniciatyva mokslo įstaigoms atkurti pokarinėje Tarybų Lietuvoje. Daugelio A-

Ekspertinės medicinos mokslo tyrimo institutui. Šios aukos ypatingai mūsų vertinamos yra ir todėl, kad jos buvo sudėtos darbo žmonių, dažnai atitraukiant kasėlių nuo savo burnos.

Mes vertiname didelį „Laisvės“ šviečiamąjį darbą pokariniais metais, atliekamą lietuvinamais ir tokiu būdu Europos valstybės, tame tarpe ir JAV, išvyko nemažai hitlerinės okupacijos Lietuvoje tūkintinių „Laisvės“ kolektyvo iniciatyva mokslo įstaigoms atkurti pokarinėje Tarybų Lietuvoje. Daugelio A-

Akademikas K. Korsakas

„Laisvės“ penkiasdešimtmečiui

LAISVĖ — tai vienas kilniausių prasmės žodžių, vienas tauriausių sąvokų (bet kurios kalbos žodyne). Tačiau kaip skirtingai suprantamas šis žodis!

Vieniems laisvė — tai galimybė tenkinti vien savo asmeninius norus, įgeidžius, siekimus ir interesus, nors dėl to reikėtų engti ir išnaudoti kitus: galimybė gyventi teikiu ir tinginai, nors kiti dėl to alkų ir skurstų, sirgtų ir žūtų; galimybė užgniaužti atvirą tiesos žodį, persekioti jo skelbėjus, turėti nevaržomą galimybę skleisti protinę tam-są, kurstyti žmogžudisčių karus ir brodimus, mulkinti įvairiais melais ir prietaisais liaudį, laikyti ją dvasinėje vergovėje, savo politinėje valdžioje.

Šitaip laisvė, paprastai, visada supranta ir šiandien suprantama viešpatuojančios klasės, išnaudotojų sluoksniui. Vardan šitokios savo „laisvės“ jie stengiasi ir stengiasi atimti tikrąją laisvę visiems, kurie priešinosi jų viešpatavimui.

Bet yra ir kitoks laisvės supratimas. Tai galimybė pasakyti tiesą darbo žmonių engėjams ir veltėdžiams, tai galimybė kovoti už tokią naują visuomeninę santvarką, kuri užtikrintų visiems darbo žmonėms gerą, šviesų, laimingą gyvenimą, kurioje nebūtų socialinio išnaudojimo ir dvasinio paveržimo, protinio tam-siškumo, kuri įgyvendintų žemėje taiką ir visų rasė bei tautų draugystę, kuri nukreiptų mokslą ir techniką žmonių gerovės bei pažangos ugdymui, kuri išpuoselėtų geriausius, tauriausius kiekvieno žmogaus jausmus ir kūrybinius sugebėjimus.

Už šitokią laisvę, tarnaujančią naujos, teisingesnės visuomeninės santvarkos sukūrimui, visais istorijos amžiais kovojo ir tebevov geriausieji žmonijos atstovai, šviesiausieji ir pažangiausieji jos protai — visuomenės veikėjai, mokslininkai, rašytojai, publicistai. Tokios laisvės troškio ir tebe-troškta milijonai liaudies žmonių visame pasaulyje.

Šios mintys kilo galvoje, ruošiantis pasveikinti „Laisvės“ laikraštį, jo penkiasdešimties metų progą.

Nuo pat pirmųjų savo numerių „Laisvė“ kovojo ir tebe-kovoja kaip tik už tą ant-rąjį laisvės supratimą, nuosekliai atstovavo ir tebeatstovauja lietuvių spaudoje šitokią pažangų laisvės principą.

Vykdydama savo ideją — visuomeninę programą, „Laisvė“ per pusę šimto metų atliko didžiulį politinį ir kultūrinį darbą. Laikraštis ne kartą ryžtingai gynė ir tebegina Amerikos darbo žmonių teises ir laisvę tikrąja to žodžio prasme, į tikrąją demokratiją.

„Laisvės“ pastangas ginti liaudies tikrąją laisvę ne kartą pajuto ir Lietuvos darbo žmonės, ypač tuo metu, kai čia siautėjo fašistinė diktatūra.

Tai „Laisvės“ puslapiuose išspausdino daugelį savo raštų A. Bimba — vienas pažangiųjų Amerikos proletariato judėjimo istorikų, kurio veikala jau pasirodė ne vien lietuvių kalba.

Draugai A. Bimba ir R. Mizara, kartu su kitais atsidavusiais savo bendražygiais, jau keliasdešimt metų stovi „Laisvės“ redakcijos priekakyje. Savo pasiaukojančių darbų laikraščiai ir visam pažangiajam Amerikos lietuvių judėjimui jie nusipelnė didelės pagarbos. Džiaugiuosi, kad tu-tarėjau malonios progos asme-niškai susipažinti su šiais dviem pažangiųjų amerikiečių lietuvių spaudos veterana-is. Tikiuosi, jog teks dar kartą nuoširdžiai paspausti jiems abiems ranką Tarybų Lietuvoje ar Jungtinės Vals-tijos.

Sveikinu šiandien juos abu ir visus jų bendražygius bei gausius „Laisvės“ bendradarbius ir skaitytojus su garbin-ga laikraščio sukaktimi.

Nūdieniniame kapitalistiniame pasaulyje ne taip jau daug atsiradęs pažangios krypties lietuvių, kurie galėtų švęsti savo penkiasdešimties metų jubiliejų. Verta iš tiesų didžiulius, kad tai gali daryti „Laisvė“, nugalėjusi tiek įvairių medžiaginių sunkumų, idė-jinio priešo puolimą ir šian-dien tvirtai įžengianti į an-trąjį savo amžiaus pusimtį.

Didžiausios sėkmės „Laisvė“ antrajame jos penkiasdešimtmečiui!

mo santvarką, gražinti kapitalistų ir dvarininkų išnaudojimą Lietuvoje, jie šmeižia Lietuvos darbo žmones, juodina jų išskovotą dabartinę tarybinę santvarką, stengiasi sukiršinti Lietuvos išeivius prieš dabartinę savo Tėvynę. „Laisvė“ duoda nenuilstamą šiemis šmeižtams tvirtą atkirtį ir sistemingai neša savo skaitytojams teisingą žodį apie Tarybų Lietuvą ir apie atsidavusį Lietuvos darbininkų, valstiečių ir inteligentijos darbą kuriant naują, šviesesnį gyvenimą.

Džiaugdamiesi ir didžiuliu dūmėnu nuveiktu dideliu „Laisvės“ ir jos viso kolektyvo darbu, Tarybų Lietuvos Mokslų akademijos darbuotojai ir visos jos didelis kolektyvas nuoširdžiai sveikina „Laisvės“ redaktorių, leidėjus, korespondentus ir gausius skaitytojus penkiasdešimtmečio sukakties progą ir linki geriausios kloties, pasisekimo tolimesniai dideliame darbe.

Pasiaukojantis „Laisvės“ kolektyvo darbas su nenuilstamais darbuotojais ir Lietuvos darbo žmonių reikalų gynė-jais Antanu Bimba ir Rojumi Mizara priešakyje visada sutvėrė puikų puslapių Lietuvos darbo žmonių istorijoje. Lietuvos darbo žmonės, prisimindami savo pasisventusius dar-bu žmonių reikalams šūnus užjūrio kraštuose, sėms iš jų pavyzdį tolimesniai darbe, kuriant savo brangiojo Tėvynės šviesų komunizmo rūmą. Vilnius, 1961 m. kovas

Brangūs „Laisvės“ leidėjai ir skaitytojai

Prof. dr. K. Baršauskas
Kauno Politechnikos instituto direktorius, Lietuvos TSR Mokslų Akademijos akademikas

Prieš du metus, 1959 m. vasario mėn. viduryje buvau su Jūsų nemažu būriu susitikęs

„Laisvės“ židinyje. Nors jau praėjo du metai, bet man ro-dos, kad tai buvo vakar. Ma-no vaizduoję dar išsilaike Jūsų gražaus būrio vaizdas, Jūsų bendras troškimas kovoti už darbo žmonių reikalus, už šalčio karo sušvelninimą, kovoti už taikos išsaugojimą visame žemės rutulyje.

Kalbant apie „Laisvės“ nu-citą garbingą kelią, reikia prisiminti tuos entuziastus lei-dėjus. Socialistinių laikraštų leisti kapitalistiniame krašte yra sunkus ir sudėtingas dar-bas. Besilankydamas pas Ju-mis įsitikinau, kad „Laisvės“ leidėjai tik labai stropiai dirbdami, surenka iš pačių skaitytojų lėšas leidimui.

„Laisvės“ redakcijos dar-buotojai dirba negaudami pil-nai priklausomo atlyginimo. Jie dirba atsidavę kilnioms idėjoms. Tokių „Laisvės“ en-tuziastų kaip Mizaros, Bim-bos ir kitų draugų darbą lei-džiant „Laisvė“ turi didžiulę reikšmę skleidžiant tie-gą toli už Tarybų Lietuvos ri-bų. Arčiau susipažinus su

Jūsų didžiuliu entuziazmu, mums, dirbantiems gimtame krašte, gaunasi nauji im-pulsai darbiui.

Man pavesta vadovauti Tarybų Lietuvos aukštajai inžinierinei mokyklai Kauno Politechnikos institutui. Insti-tute dabar mokosi 6000 stu-dentu. Kas metai institutas dabar pajėgia paruošti virš 800 30-ties specialybių inžinierių. Ligi šiol institutas jau davė Tarybų Lietuvos liaudies ūkiui virš 5000 inžinierių. Toks inžinierių skaičius dar vis nepatenkina liaudies ūkio poreikius. Kas metai priėmi-mo kontingentas didėja.

Jei 1959 metais priėmimas į pirmuosius kursus buvo 1200, 1960 — 1700, tai šiais 1961 metais primsime į pirmuosius kursus virš 2000 studentų. Artimiausiu laiku institute bus jau 10,000 studentų. Insti-tute dabar dirba virš 400 profesorių-dėstytojų ir virš 200 mokytojų meistrų, įvairių mechanikų bei laborantų. Insti-tutas dabar užima virš 10-ties geriausių rūmų Kaune. Apie pusę studentų gyvena naujai pastatytose bendra-bučiuose ir beveik visi gauna valstybines stipendijas. Insti-tuto filialai veikia Vilniuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Vi-so Tarybų Lietuvoje dabar veikia 12 aukštųjų mokyklų, jų tarpe stambus Vilniaus Universitetas, Pedagoginis in-stitutas, Žemės ūkio akademi-ja, Veterinarijos akademija, Dailės institutas, Konservato-rija ir kitos. Studentų skai-čius visų aukštųjų mokyklų šiais metais viršys 30,000.

Tokio mokytojų aukštose mokyklose užmojo anais buržuazinės Lietuvos laikais ga-lima buvo tik svajoti.

Leiskite man, viso 7000 ko-lektyvo vardu padėkoti Jums, Brangūs Draugai, už nuoširdų atsidavusį darbą leidžiant „Laisvę“ kovoję už geresnį darbo žmonių gyvenimą ir palinkėti, žengiant į antrąjį 50-tį didžiulios sėkmės.

Kaunas, 1961 m. kovas

Nuoširdžiai sveikiname!

Prof. J. ŽIUGZDA

Tarybų Lietuvos Mokslų akademijos viceprezidentas

Darbininkų laikraščio, einančio kapitalistiniame pasaulyje, penkiasdešimties metų kelias tai yra tikras žygdar-bis.

Toks būtent žygdarbis yra „Laisvės“ laikraščio penkiasdešimtmetis, kuris sukelia visų darbininkų klasės draugų pasigėrėjimą ir pasididžiavi-mą.

„Laisvė“ per penkias dešim-tis metų skelbė proletarinę tiesą lietuviams darbininkams, kurie, gelbėdamiesi nuo caris-tinio engimo bei kapitalistinio išnaudojimo prieš pirmąjį pa-saulinį karą, o taip pat nuo lietuviškųjų kapitalistų ir buo-žių išnaudojimo 1920-1939 m., mėgino laimės ieškoti Ameri-koje. „Laisvė“ rodė lietu-viams darbininkams tikrą iš-sivadavimo kelią, aiškino jiems pažangias idėjas.

„Laisvė“ plačiai skleidė tie-są apie Didžiosios Spalio so-cialistinės revoliucijos pergalę Rusijoje, apie buvusios Rusi-jos imperijos tautų socialinį ir nacionalinį išsivadavimą, apie socializmo statybą Tarybų Sa-jungoje. „Laisvės“ balsas — balsas, principingai kovojantis

už darbininkų klasės reikalus, demaskuojantis lietuviškosios buržuazijos ir ypač fašizmo išnaudotojišką ir išdaviškę politiką, rasdavo gyvą atbal-sį Lietuvos darbo žmonių tar-pe, penkiasdešimties metų kelias tai yra tikras žygdar-bis.

Antrojo pasaulinio karo me-tais „Laisvės“ puslapiuose pla-čiai atspindėjo ir lietuvių tautos vargai bei kančios hit-lerinių okupantų sprespaudoje, ir visuotinis lietuvių liau-dies pasipriešinimas fašisti-niams okupantams bei jų tal-kininkams buržuaziniams na-cionalistams, ir Tarybinę Ar-mijos, visų tarybinių žmonių atkakli, kypina pasiaukojimo kova prieš pasauliui paver-gtą nešiusią fašistines kariu-na-s.

Nelengvas, bet gražus ir garbingas „Laisvės“ praeitis 50 metų kelias, didelis jo at-liktas darbas. Tame darbe di-delius nuopelnus turi „Lais-vės“ leidėjai, redaktoriai, visi „Laisvės“ kolektyvo darbuo-tojai, visi laikraščio palaikyto-jai bei rėmėjai. Tarybų Lie-tuvos darbo žmonės su didži-u pritarimu ir dėkingumu atsi-mena pasiaukojimą dirbantį „Laisvės“ laikraščio darbuo-tojų kolektyvą ir to kolekty-vo gyvą įkūnijimą mato ne-nuilstamai atsidavusių „Lais-vės“ ir iš viso darbo žmonių reikalui draugų Antano Bim-bos ir Rojaus Mizaros.

Sėkmingo darbo, geros svei-ka-tos, ilgų gyvenimo metų „Laisvės“ laikraščio vadovams draugui Antanui Bimbai, draugui Rojui Mizarai ir vi-siems „Laisvės“ laikraščio bendradarbiams!

"Laisvė" sveikina Lietuvos dailininkai, menininkai, rašytojai žurnalistai, visuomenininkai ir eiliniai darbo žmonės

"LAISVĖS" REDAKTORIUI R. MIZARAI IR BENDRADARBIAMS

Lietuvos TSR Dailininkų Sąjunga iš visos širdies sveikina savo brolių pažangiųjų Amerikos lietuvių laikraštį "Laisvė", švenčiantį savo penkiasdešimtmečio jubiliejų.

Sveikina "Laisvės" organizatorius, jos leidėjus, redaktorius ir visus prisidėjusius prie to, kad "Laisvė" egzistuoja ištisą penkiasdešimtį metų, kad jos puslapiuose per visą gyvavimo laiką išlaikyta aiškiai pažangi politinė linija.

Penkiasdešimt metų — tai ilgas kelias. Tai kelias kovos pažangiųjų lietuvių prieš reakciją, pareikalavęs iš "Laisvės" leidėjų didelio įtempo darbo, ištvermės ir atsidavimo. Metų metais "Laisvė" savo pažangių žodžių kėlė užjūrio lietuvių sąmoningumą ir ugdė jų simpatiją paprastam darbo žmogui.

Ji nuosekli, ištverminga ir nepalaužiama kovoje už taiką visame pasaulyje.

Ji savo puslapiuose, skirdama tiek daug vietos teisingai informacijai apie Tarybų Lietuvą, padėjo išvystyti ir sustiprinti tokį gaudų nuosirdų ir artimą mūsų tarpusavio bendradarbiavimą.

Lietuviai dailininkai karštai sveikina ir Tave, tolimas užjūrio broli, "Laisvės" skaitytoju, tokio garbingo jubiliejaus proga. Mes skaitome Jūsų rašytojų Rojaus Mizaros, Algirdo Margerio, Senojo-Vinco-Jakščio knygas, kurios mums padeda išsamiau ir plačiau pažinti Jūsų gyvenimą ir Jūsų siekius.

1968 metais mūsų spaudoje pasirodžiusi Jūsų poezijos antologija "Svetimajam padangėj" mus supažindina su Jūsų poetu A. Dagilio. Stasio Jasilionio, Broniaus Klimavičiaus ir Pijaus Storpirščio poezija.

Mus, kaip dailininkus, džiugina Lumbio karikatūros, kurias išleido mūsų grožinės literatūros leidykla, ir kiekviena žinutė apie didesnius ar mažesnius Jūsų laimėjimus dailės srityje.

Norisi jubiliatui "Laisvės" laikraščiu palinkėti ilgų kūrybingų, kovingų ir veržlių metų, o jos leidėjams ir skaitytojams daug, daug sveikatų, jėgų ir laimės asmeniniame gyvenime.

Lietuvos TSR Dailininkų Sąjungos Valdybos vardu:

J. Kuzminskis
A. Zmuidzinavičius
Juozas Mikėnas
V. Jukūnas
M. Mackevičius
I. Žebenkienė-Trečiokaite
K. Bagdonas

Vilnius, 1961 m. kovo mėn. 4 d.

NUO LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS

Tarybų Lietuvos kompozitoriai ir muzikologai siunčia J. A.V. pažangiųjų lietuvių laikraščio "Laisvės" redakcijai, bendradarbiams, visai pažangiajai lietuvių visuomenei, o taip pat lietuvių "Aido" chorui, vadovaujamam Mildos Stenslerienės, bei Čikagos chorams nuosirdžius sveikinimus didelės šventės — laikraščio "Laisvės" penkiasdešimtmečio proga. Linkime laikraščiu "Laisvė" ir toliau su neįsitenkama kūrybine energija dirbti JAV pažangiojo judėjimo pirmose gretose už Tarybų Sąjungos ir Amerikos tautų suartėjimą.

St. Vainiūnas
Ed. Balsys
J. Gaudrimas

NUO RADIOJO IR TELEVIZIJOS ŽURNALISTŲ

Ižymios "Laisvės" laikraščio sukakties proga mes, Tarybų Lietuvos Radiojo ir televizijos žurnalistai, karštai sveikiname gerbiamus laikraščio redaktorius ir leidėjus, bendradarbius ir visus Amerikos lietuvius — "Laisvės" laikraščio skaitytojus ir rėmėjus.

Šis svarbus išieivijos kultūrinio gyvenimo jubiliejus yra ne vien tik jūsų, brangūs užsienio lietuviai, šventė. Su jumis ji pažymi ir visi Tarybų Lietuvos darbo žmonės. Dar carinės priespaudos metais iš tolimų užjūrių ir šiaurinė valstiečio bakučė ateidavo vilki teikiantis tiesos žodis. Jau tada jūs, nors ir toli gyvendami nuo gimtojo krašto, ir "Laisvės" skiltis įpindavote karštus jausmus savo tėviškei, paprastam darbininkui ir valstiečiui, nuosirdžiai rūpindavotės jų ateitimi.

Dar ir šiandien saugo nuo laiko pageltusius "Laisvės" numerius buvęs Lietuvos proletaras, kuriam lietuviškosios buržuazijos viešpatavimo metais, kaip ir už kiekvieną tiesos žodį, taip ir už jūsų laikraščio skaitymą grėsavo sunkaus kalinimo metai. Dar ir šiandien mes prisimename, kaip džiugiai "Laisvė" sveikino gimtojo krašto pavasarį — Tarybų valdžios atkūrimą Lietuvoje. Jūs tuomet teisingai aiškinote išieivijoje gyvenantiems tautiečiams, kokią didžiulę reikšmę turi šis istorinis posūkis lietuvių tautos likimu. Nebuvote abejingi ir sunkių lietuvių tautos išbandymų metu — hitlerininkams okupavus Tarybų Lietuvą. Iš hitlerinų ordų pavergtos Lietuvos ir antrojo pasaulinio karo frontų jūs perduodate kenčiančios ir kovojančios Lietuvos žodį. Tarybinės Armijos lietuviškojo junginio karys prisimeną, kokia šilta buvo kuklūtė laisviečio dovanėlė speiguotuose Oriolo laukuose. Ji leido kary dvasią, traukiant žmonijos priešą — hitlerizmą.

Kaip po gūdžiausios nakties prašvinta šviesūs rytas, taip po visa naikinančio karo Lietuva prisikėlė taikiam kūrybiam darbui. Jūs su didžiausia meile stebėjote kiekvieną mūsų krašto žingsnį naujojo gyvenimo keliu. Didis yra tautiečių nuopelnas nuosirdžiai pasakojant išieivijai apie pokarinę Lietuvos gyvenimą, jūsų brolių ir sesučių darbus Nemuno krašte, sklandant mūsų tautos neprietelių žmežtus. Kiekvienas jūsų laikraščio krislas, kiekvienas nuosirdus pasakojimas apie gimtojo krašto dabartį ir ateitį, apie jo nuo amžių darbščius žmones, apie taiką ir tautų draugystę bei bendradarbiavimą sukuria Tarybų Lietuvos, visų pažangiųjų žmonių priešų pyktį ir įtūžimą.

Džiugu, kad "Laisvė" nepamiršta dabartinės Lietuvos kolūkinio kaimo artojo, miesto darbininko. Tai puiki informacija tiems, kurie dešimtmečius nematė savo gimtojo krašto, kurie nuosirdžiai jį myli, didžiuojasi jo laimėjimais, pergy-

vena nepasisekimais. Tai brangus turtas kiekvienam pažangiam lietuviui.

"Laisvė" nenuilstamai kovoja už tvirtesnį tautiečių, gyvenančių užsienio kraštuose ir tėvynėje kultūrinį bendradarbiavimą. Mums malonu, kad šis bendradarbiavimas nuolat tvirtėja. Tarybų Lietuvos vyriausybės rūpesčiu užsienio lietuviui kasdien gali klausytis lietuviško žodžio ir muzikos iš tėvynės — Tarybų Lietuvos.

Nelengva jums yra dirbti, tačiau nebadami lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų nedorų užmačių, begėdiškų išsiokimų jūs verčiate gilią vagą išieivijos gyvenimo dirvonuose.

Jūs laikraščiu sulaukus garbingo amžiaus, mes, Tarybų Lietuvos radiojo ir televizijos žurnalistai, visi bendradarbiai, sveikiname jus, — tiesos žodžio skleidėjus, kovotojus už taiką, tautų bendradarbiavimą, mūsų krašto bičiulius. Tebūna ateinantieji laikraščio gyvavimo metai dar vaisingesni, dar kūrybingesni.

Jonas Janutis

Tarybų Lietuvos Radiojo ir televizijos komiteto pirmininkas

NUO LIETUVOS RASYTOJŲ SĄJUNGOS

Brangūs draugai ir bičiuliai!

Visų Tarybų Lietuvos rašytojų vardu sveikiname Jus garbingo Jubiliejaus proga ir nuosirdžiausiai linkime Jūsų darbščiam ir ištvermingam kolektyvui su tokiu pačiu užsidegimu ir ateity skleistu savo skaitytojų tarpe pažangias idėjas.

Per penkiasdešimt savo gyvavimo metų Jūsų laikraštis atliko didelį darbą, skleidamas tiesą, progresyvią mintį, burdamas apie save pažangius mūsų tautiečius, atsisakyvusius nuo tėvynės. Šio Jūsų darbo, kurį, žinant Jūsų gyvenimą ir sąlygas, galima pavadinti žygdarbiu, niekada neužmirš laisva, kuriant naują gyvenimą Tarybų Lietuvą. Pažangioji lietuvių emigracija įrašė savo puslapį į mūsų kultūros istoriją, ji davė nemažą vardą, kuriu ilgai neužmirš ateinančios kartos.

Gyvendami toli nuo tėvynės, Jūs išlaikėte meilę gimtajai žemei, savo laudžiai, mintimis ir jausmais, žodžiais ir darbais dalyvavote jos ilgoje ir sunkioje kovoje dėl laisvės, dėl naujos, teisingos santvarkos. Savo laikraščio puslapiuose jūs nuolat pasakojate tiesą apie Tarybų Lietuvą, apie jos pasisekimus ir užmojus.

Šis tiesos žodis padeda visų mūsų bendrai kovai prieš buržuazinius nacionalistus, kurie, laisvos lietuvių liaudies išvyti iš dvarų ir šiltų kėdžių, bando drabstyt purvais visa tai, kuo mes gyvename ir didžiuojamės, mėgina suniekti tai, kas šiandieninę Lietuvą skiria nuo praeities kaip dieną nuo nakties. Mes didžiuojamės Jūsų ištverme ir ryžtu šioje kovoje. Didelį darbą "Laisvė" yra nuveikusi burdama pažangias literatūrinės jėgas. Rojaus Mizaros, Seno Vinco, Leono Pruseikos, Algirdo Margerio vardai šiandien yra plačiai žinomi Tarybų Lietuvoje, jie tvirtai įėjo į lietuvių literatūrą.

Su meile ir pasižventimu Jūs padėjote skleistį per savo puslapius lietuvių tarybinių rašytojų žodį. Mes dėkingi jums už tai, jog mūsų proza ir poezija turi daug bičiulių Jūsų tarpe. Broliškai spaudžiamė Jūsų ranką ir linkime jums sėkmės, laimės darbe ir asmeniniame gyvenime. Mes tikime, jog gyvenimas eina į priekį, tiesa ir progresas laimės, ir kad ryšiai tarp mūsų bus dar artimesni, visapusiškesni. Leiskite tuo pačiu per Jus karštai pasveikinti visus laikraščio bendradarbius ir skaitytojus, palinkėti jiems sveikatų, pasisekimo jų darbe.

Lietuvos TSR Rašytojų Sąjungos valdybos prezidiumas.

E. Miezelaitis
V. Mozūriūnas
A. Bieliauskas
Just. Marcinkevičius
V. Reimeris
A. Jonynas
K. Ambrasas
A. Baltakis
A. Venclova
K. Korsakas

NUO GROŽINĖS LITERATŪROS LEIDYKLOS

Mieli bičiuliai!

Su džiaugsmu sužinojome apie "Laisvės" jubiliejų. Primkite didžiausią glėbį nuosirdžių sveikinimų nuo mūsų leidyklos darbuotojų, kurie yra jūsų nuolatiniai skaitytojai. "Laisvės" jubiliejus yra reikšmingas įvykis pažangiosios spaudos gyvenime, jis primena apie didvyrišką kovą, kurią sunkiomis sąlygomis vykdė pažangiausieji amerikiečiai. Per šiuos ilgus metus "Laisvė" yra nuėjusi didelį, garbingą kelią, kuriuo teisėtai reikia didžiuotis.

"Laisvėje" rašė eilė Amerikos lietuvių rašytojų, kurių kūrinius skaito ir Tarybų Lietuvos žmonės. Respublikoje dideliais tiražais yra išleisti daugelis jūsų rašytojų knygų. Rojaus Mizaros išėjo visi romanai: "Povilas Jurka", "Mortos Vilkenės divorsas", "Sliaakeris", "Ukanos", "Bernardo Gavilio klaida", "Kelias į laimę", "Algio Lumbio nuotykių", dramos kūrinių rinkinys "Ponas amerikonas" ir atsiminimų knyga "Zvilgsnis į praeitį"; L. Pruseikos "Atsiminimai ir dabartis", J. Kaškačio atsiminimai "Kovų sūkuriai", Seno Vinco "Gyvenimo verpetuose", Dr. Alg. Margerio "Čikagos šešėlis", "Už jūrų mūrį" (šliuotiniai), "Mėlynos akys"; o poezijos rinkinyje "Svetimajam padangėje" išspausdinta šių autorių kūryba: A. Dagilio, St. Jasilionio, J. Kaškačio, Br. Klimavičiaus. Seno Vinco, P. Storpirščio ir L. Valbasio. Spaudai ruošiamas Stasio Jasilionio poezija ir literatūrinė kritika bei publicistika.

Tikimės, kad kultūrinis bendradarbiavimas ir toliau plėsis, o "Laisvė" bus svarbi grandis, jungianti Tarybų Lietuvos skaitytojus ir pažangiuosius amerikiečius. Norėtumėm, kad dar daug jūsų knygų būtų išleista Tarybų Lietuvoje.

Linkime jums, mieli laisviečiai leidėjai ir skaitytojai — dar ilgus metus dirbti savo kilnų kultūrinį darbą ir aukštai iškeltus laikyti "Laisvės" varda.

Valstybinės Grožinės literatūros leidyklos

kolektyvo vardu,
J. Čekys
J. Torna

Vilnius

NUO LIETUVOS ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS

BRANGŪS DRAUGAI!

Tarybų Lietuvos žurnalistų vardu sveikiname Jus "LAISVĖS" penkiasdešimtmečio proga. Tokio garbingo jubiliejaus dar nešventė nė vienas pažangus užsienio lietuvių laikraštis. Karščiausiai sveikiname "LAISVĖS" žurnalistus draugus A. Bimbą, R. Mizarą, P. Buknį, J. Gasiūną, D. M. Šolomską bei kitus aktyvius bendradarbius. Sveikiname ir nuosirdžius "LAISVĖS" rėmėjus, platintojus ir visus "LAISVĖS" skaitytojus. Nors pusė kovinės publicistikos amžiaus šerkšnu nubėrė smilkinius Jums, pirmieji "LAISVĖS" žurnalistai, tačiau Jūsų širdys tokios pat jaunos ir karštos, kaip ir rašant pirmąsias mylimojo pažangaus Amerikos lietuvių laikraščio eilutes. Štai kodėl "LAISVĖ" vis tokia kovinga ir tvirta.

Šiandien toji laisvė, apie kurią prieš pusę amžiaus pirmą kartą prabilo "LAISVĖ", jau seniai nebėra vien tik simboliu didžiai lietuvių tautos daugumai. Šiandien dvidešimtmetė Tarybų Lietuva galingoje laisvų, lygių ir broliškų tautų šeimoje kuria naują, nuostabią ir šviesią ateitį.

Mums džiugu, kad "LAISVĖ" ryžtingai ir ištikimai kovojo ir kovoja už Amerikos darbo žmonių reikalus. "LAISVĖ" ir sunkiausiais priespaudos sutemų laikais nepaliaudama skelbė, jog išaš šviesi rydiena Lietuvoje. Įveikdama neabotus visokiausio plauko ragangaudžių ir vos spėjusių nuo teiseto liaudies atpildo pasprukti "dipukų" užgauliojimus, "LAISVĖ" teisingai pasakojė toli uno tėvynės gyvenantiems tautiečiams, kaip diena iš dienos gražėja jų gimta šalė. Už visą tai "LAISVĖ" nusipelnė ne tik jos nuosirdžių bičiulių Amerikoje, bet ir visos lietuvių liaudies didžią pagarbą.

Brangūs plunksnos broliai! Linkime Jums ilgų ilgų geros sveikatos ir visokeriopos sėkmės metų. Lai ir toliau "LAISVĖ" rodo tikrąją kelią Amerikos lietuviams kovoje už laisvę, demokratiją ir tvirtą taiką!

TARYBŲ LIETUVOS ŽURNALISTŲ

SĄJUNGOS VALDYBOS PREZIDIUMAS

K. Bieliauskas
T. Butkus
J. Civilkaitė
J. Karosas
J. Kašnickis
A. Lukauskas
J. Mitalas
V. Zenkevičius

Vilnius,

1961 metų kovo 6 d.

MUS SVEIKINA RASYTOJAS MYKOLAS SLUCKIS

Brangūs laisviečiai!

Aš niekada nepamiršiu valandų, praleistų jūsų tarpe šalia linotipų, ankštose, neįtaikingose Jūsų patalpose. Niujorkė mums teko brautis ir po "Niujork taimso" linotipų mišką, pro jo rotacinį skyrių, kuris panašus į didelį fabriką, — mes dabar gerai įsivaizduojam, ką reiškia Amerikos spauda! Ir tuo tarpu, kai ši didžioji, galingoji spauda, milijonais apmoka, skleidžia melo ir dezinformacijos nuodus, jūs kukliai, su tikru pasiaukojimu skelbiatė "Laisvės" puslapiuose tiesos žodį.

Jūsų darbininkiškas laikraštis, jo neatrūkstamas alsavimas, kurį Amerikos lietuviai ir Jūsų senoji Tėvynė Lietuva girdi štai jau 50 metų, yra tikras žygdarbis. Kitaip jo egzistencijos, jo kovos už tiesą ir laisvę — nepavadinai! Jaudina, be galo jaudina jūsų redaktorių ir personalo pasiaukojantis darbas. Jaudina, be galo jaudina jūsų pajininkų ir skaitytojų ryžtas — išlaikyti tvirtą ir nesuteptą buržuaziniu nacionalizmu lietuvišką laikraštį. Jaudina jūsų tikėjimas laisve ir taika, kuris nepaflūžo net rūščiausiais "šaltojo karo" metais. Jaudina jūsų švelni, nevystanti meilė Tarybų Lietuvai!

Pabuvojus jūsų tarpe, brangūs laisviečiai, sumušus su jumis kuklias vaizių taurės, kažkaip šviesiau ir geriau širdyje. Jūsų neįsitenkama energija tiesiog užkrečianti.

Tegul jūsų doros, darbininkiškos rankos ir toliau darbuojasi, rinkdamos, spausdindamos ir platindamos "Laisvę". Mei girdime jūsų balsą. Mes — mylime jį!

"Laisvės" skaitytojas

Mykolas Sluckis

Vilnius, 1961—II—21

"LAISVĖS" LAIKRAŠČIO REDAKCIJAI IR SKAITYTOJAMS

Karštai, iš visos širdies sveikiname "Laisvės" redakcijos darbuotojus ir visus jos skaitytojus garbingo laikraščio jubiliejaus proga!

"Laisvė" atlieka didelį ir kilnų darbą lietuvių išieivijos tarpe, skleidama taikos, tautų draugystės ir bendradarbiavimo idėjas, tekdama pažangius lietuvių Amerikoje, pasakodama jiems tiesą apie Tarybų Lietuvą.

Linkime Jums naujų laimėjimų ir ištvermės sunkiame pažangios spaudos darbe, geriausios sveikatų, laimės ir pasisekimo asmeniniame gyvenime.

Tegul Jūsų laikraštis, pavadintas gražiu ir prasmingu "Laisvės" vardu, gyvuoja ir klesti ilgus dešimtmečius!

"Komunisto" žurnalo redakcijos darbuotojų vardu

Redaktorius J. KAROSAS

Vilnius, 1961 m. kovo 10 d.

NUO "TARYBINIO MOKYTOJO"

Mieli draugai laisviečiai!

"Tarybinio mokytojo" redakcijos kolektyvas nuosirdžiai sveikina "Laisvės" laikraščio leidėjus ir bendradarbius laikraščio įsikūrimo penkiasdešimtmečio proga.

Mes gerai suprantame, kokią didelį ir naudingą darbą nuveikė per penkiasdešimt metų "Laisvės" laikraštis, savo puslapiuose skelbdamas pažangias idėjas, teisingai nuviesdamas socialistinių šalių ir Tarybų Lietuvos gyvenimą. Mes įsivaizduojame sunkias Jūsų darbo sąlygas ir vertiname Jūsų pasiaukojimą, atkaklų ryžtą tvirtai žengti savo pasirinktu keliu. Garbė ir šlovė Jums už tai!

Mieli plunksnos draugai, reikšmingo jubiliejaus proga mes linkime Jums sveikatų ir ištvermės šiame garbingame darbe. Asmeniškai sveikiname "Laisvės" laikraščio veteranus R. Mizarą, A. Bimbą ir kitus. Tegul kuo plačiau "Laisvės" laikraštis pasklinda lietuvių išieivijų tarpe, skelbdamas laisvės, kovos už taiką idėjas!

"Tarybinio mokytojo" redakcijos kolektyvo vardu

Redaktorius R. Valiukonis

Vilnius, 1961 m. kovo 14 d.

Žodis iš Panevėžio

Gerb. Drauge Mizara,

Turėdamas minutę laiko rašau Jums laišką, nes įdomu, kaip gyvena likę užjūrije broliai lietuviai, kaip jiems sekasi darbe ir gyvenime. Be to, ir reikaliukas šioks toks yra.

Į Lietuvą, tame tarpe ir į Panevėžį, ateina nemaža "Laisvės" laikraščio egzempliorių. Lietuvos darbo žmonės stropiai seka pažangių Amerikos lietuvių spaudą ir gėrisi Jūsų sunkiu, bet dėkingu darbu.

Mūsų vietos laikraštis "Panevėžio tiesa" dažnai persi-spansdina "Laisvės" medžiagą ir panevėžiečiai su įdomumu ją skaito. Kai Jūs švenčiate savo laikraščio 50-ties metų jubiliejų, jį kartu švenčiame ir mes.

Broliškai spaudžiu dėsinę
Albertas Grinža
Panevėžys, 1961. III. 13.

Sveikinu

A. Bimbai:

Sveikinu "Laisvės" 50-metinių jubiliejų, linkėdamas robertui Feiferio gražiu piešiniu. Kartu su "Laisvės" su-kaktim ir dailininkui Feiferiui sukanka 50 metų amžiaus.

Pranas Saciakauskas

Montevideo, Urugvajus

Robertas Feiferis

Pirmasis "Laisvės" jubiliejinės laidos puslapis yra papuoštas dailininko Roberto Feiferio gražiu piešiniu. Kartu su "Laisvės" su-kaktim ir dailininkui Feiferiui sukanka 50 metų amžiaus.

Robertas Feiferis

Robertas daug yra prisidėjęs savo meniniu talentu pažangiosios Amerikos lietuvių visuomenės kultūrinėje dirveje. Jis yra nupiešęs ir Literatūros Draugijai ketulį knygų viršelius ir daug pasidarbavęs Lietuvių Meno Sąjungai kaip dailininkas.

Sveikiname dailininką Robertą Feiferį jo 50 m. amžiaus sukaktimi ir linkime jam gero pasisekimo jo darbo baruose.

"Laisvės" personalas

Redakcijos Atsakymai

Bendradarbiams. — Esame gavę eilę raštų, kaip tai išpūdžių ir kitokių. Dabar trys "Laisvės" numeriai iš-eis pašvęsti 50 metų jubiliejui. Todėl raštai, kurie nieko bendro neturi su jubiliejumi, tilps vėliau, po jubiliejaus laidų.

PATAISA

Šios dienos "Laisvės" Antroje dalyje, po paveikslu "Pirmieji 'L' leidėjai", yra pasakyta: "Mūsų žinio-mis, tik vienas L. Pruseika šiandien yra gyvyjū tarpe". Kai "L" Antroje dalyje spausdinome, tai drg. Pruseika dar buvo gyvas. Dabar jau ir jo gyvyjū tarpe nėra.

Washingtonas. — Jungtinės Valstijos iškė protėstą Portugalijos atstovui prieš demonstracijas ir JAV ambasados langų dau-žymą.

WATERBURY, CONN.

Mirus

Helen Buzienei

Reiškiame širdingą užuojautą šioje liūdesio valandoje dukterims Onai Jones ir anūkams, Birutai Zdanis, Helenai, jos vyrui E. Walker, anūkams, trimis broliams ir trimis sesutėms Lietuvoje ir visiems kitiems giminėms.

Stanislovaicių V. Krasnitskas
Cipliauskai P. Bokas
Strizauskai J. Zalanakas
Ulozai K. Zdanienė
Svinkūnai V. Jokubonis
Raškauskai Aida Ablazienė
Danesevičiai J. J. Ynamaitis
Dvilinskai Kl. Jankeliūnienė
Vaitoniai B. Marcinionis
P. Marozas

UZUOJAUTA

Ant pagarbos žymaus rašytojo, visuomenininko ir gero pažįstamo—

Leono Prūseikos

Nuo Jono ir Kristynos Stanislovaicių
Prospect, Conn.

MIRUS

Leonui Prūseikai

CHICAGO, ILL

Mes širdingai apgailestaujame netekę tokio brangaus idėjos draugo ir veikėjo. Reiškiamė gilią užuojautą jo seserims Konstancijai Gavėnienėi ir Elenai Puniškienei, gyvenanti Toronto, Canada. Sesers Konstancijos dukrelei Birutai Šileikienei ir jos šeimai, Sesers Elenos dukrelėms Janinai ir Onutei, ir visiems kitiems artimiesiems.

JONAS ir ONA DAUKUS
Birmingham, Mich.

UZUOJAUTA

Pagarbai mūsų brangaus visuomenininko

Leono Prūseikos

ALDLD 28-a Kuopa
Waterbury, Conn.

WATERBURY, CONN.

Mirus

Zymiam Rašytojui ir Veikėjui

Vincui Jakščiui-Senam Vincui

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jo dukrai Elizabeth Carfagno, jos šeimai ir kitiems giminėms.

ALDLD 28 KUOPA

Rabatas. — Marokas ir Kuba pasirašė prekybos sutartį. Marokas pirs Kubos cukrų, o Kuba pirs marokiečių produktus.

Washingtonas. — Pentagonas, taupydamas pinigų išėigas, uždarys 52 Jungtinių Valstijų karo bazes, iš jų 21 užsienyje.

JUBILIEJINIS "LAISVĖS" FONDAS

Easton, Pa.

"Sveikinu 'Laisvę' 50 m. jubiliejaus proga ir linkiu jai dar gyvuoti ilgus metus. 'Laisvė' yra kolektyvis vadovas pažangiečių lietuvių Amerikoje. Per 50 m. ji mokė lietuvių, kėlė jų kultūrinį laipsnį, švietė, organizavo ir vienijo kovai už geresnį ir laimingesnį gyvenimą. Taipgi jungė lietuvių pagalbai Lietuvos už jos laisvę ir liaudišką pergalę.

"Laisvė" nuolat teikė teisingas žinias iš viso pasaulio. Kad ji galėtų ir ateityje tarnauti liaudies reikams aukoju jos reikalams \$100. Su pagarba **Martinas Urba.**"

Worcester, Mass.

"Gerb. 'Laisvės' leidėjai. Sveikinu 'Laisvę' jos 50 metų sukakties jubiliejuje, linkiu sulaukti ir deimantinio jubiliejaus. Taipgi visiems linkiu laimės ir sveikatos. Čia randate dovaną \$50. 'Laisvės' Mylėtoja."

Gardner, Mass.

"Sveikinu 'Laisvę' jos 50 m. jubiliejaus proga ir linkiu, kad gyvuotų daug metų. Čia rasite dovaną \$50. Su pagarba, **F. Mazolis.**"

Binghamton, N. Y.

"Mes, ALDLD 20 kp. nariai, sveikiname 'Laisvę' jos aukštinio 50 m. jubiliejaus proga. Linkime geros sėkmės, kad 'Laisvė' dar ilgus metus gyvuotų ir ant toliau būtų tvirta politiniai ir finansiniai. Kovotų už darbo žmonių reikalus ir už taiką visame pasaulyje. Lai ilgai ir laimingai gyvuoja liaudies laikraštis 'Laisvė'. Čia randate dovaną \$50. Draugiškai, Helen Zukas, ALDLD 20 kp. iždininkė."

New Britain, Conn.

"Sveikiname 'Laisvę' jos gyvavimo 50 m. proga, linkime dar daug metų gyvuoti. 'Laisvės' štabas, rašėjai ir korespondentai daug vagų esate nuarę švietimo dirvoje, tačiau dar nebaigtas darbas. Tad verskite apžėlusio dirvono vagą dar giliau, kad piktžolės išnyktų. Išpurenę žemę, sekite sėklą šviesos, tiesos ir taikos, kaip iki šiol sėjote. Tegul žmonių naudosis šviesos vaisiais idant įsisąmoninę žinotų, kaip nutiesti kelią dėl šviesos rytojais.

"Šia proga prisimename rašėją Seną Vincą (V. Jakštį), kuris savo raštais daugiau nepuos 'Laisvės' skiltis. Gaila brangaus draugo, išsiskyrusio iš gyvųjų tarpo, bet jo darbai paliko neišdildomi iš minčių. Rasite čekį sumoje \$30. Aukoju sekanti:

J. J. Gerdis	5.00
J. Ambrose	5.00
S. Jurkūnas	5.00
K. Remeitienė	5.00
Eva Valley	5.00
S. Valauskas	2.00
A. Bakevičia	2.00
J. Ščebeda	1.00

Su draugiškais linkėjimais visiems. **Vikutis.**"

Montevideo, Uruguay

"Laikraštis 'DARBAS', U.L. Centras, sveikina laikraštį 'Laisvę' jos 50 m. jubiliejaus proga. Linkime kuo geriausio gyvenimo. Čia randate dovanėlę (visų aukos skelbiamos pesais). Aukoju:

Antanas Vielyvis	100
J. Subačius	20
Z. Zinkevičius	15
Br. Sabrinskas	10
Ad. Kurkietis	10
St. Rasikas	10
J. Trinskis	10
J. Stanulis	10
J. Matulavičius	10
P. Sadauskas	10
J. Čiurkinas	10
R. Diktoraite	10
J. Vaitkūnas	10
Br. Morkevičius	10
K. Čipas	10
A. Matonis	10
J. Bakša	10
P. Revuckas	10
J. Čaplikas	10
Ad. Morkevičius	10
P. Maksvytis	10
T. Dumbliauskas	5
K. Kaušienė	5
J. Meginis	5
J. Bartnikas	5
P. Vainalevičius	5
J. Pugačiauskas	5
B. Bartkevičius	5

Viso 350 p. Ši dovana 'Laisvę' man buvo įduota vasario 9 d., 1961 m., parvežti į New Yorką. Ją įteikė 'DARBO' štabas ir jo rėmėjai. **Laisvietis.**"

Gardner, Mass.

"Gerbiamieji: Prisiunčiu \$5 'Laisvės' 50 m. sukakties proga. Gyvenu iš senatvės pensijos. Atmenu pirmą 'L.' numerį, 1911 m. išėjusį South Bostone, ir nuo to laiko kone visada mačiau ir skačiau 'Laisvę' iki šio laiko. Esu labai patenkintas žiniomis ir kitais klausimais raštais, tilpusiais 'Laisvėje'. Linkiu sulaukti dar kitų 50 m. šventės. **Politas Kuliaskas.**"

Į Jubiliejaus Fondą aukos plaukia gražiai. Tikimės, kad dar gausime ir daugiau dovanų. Didelis aciū viršminėtiems prieteliams už jų gausias dovanas.

Laisvės Administracija

Worcester, Mass.

"Laisvės" 50-ties metų
sukaktis ir mes

"Laisvė" mini 50-ties metų sukaktį. Tai labai svarbi sukaktis žmogaus gyvenime, o dar svarbesnė laikraščio gyvenime. Per 50 metų "Laisvė" teikė lietuviams žinias, rodė kelią į geresnį ir laimingesnį gyvenimą. Ir kiek daug mes iš jos išmokome!

Aš atvykau į šią šalį būdamas 18-kos metų, prieš 48 metus. Reiškia, "Laisvė" jau buvo išgyvavus dvejus metus.

Mes, lietuviai, apie tą laiką buvome jauni ir tvirti. Pas mus buvo noro dirbti ir veikti. Aš pasirinkau kelią su pažangiečiais, kai kurie sako "nukrypau," bet tai garbės kelias. Man teko eiti tuo keliu, kuriuo ėjo žmonės į naują gyvenimą, kuriems kelią rodė "Laisvė." Mes dirbome pažangiečių ir lietuvių tautos gėriui darba. Pažangiečiai įsigijo parką, svetainę, įsteigė klubą, chorą, organizacijas. Kiek buvo parengimų, veiklos, dainų, o visa tai tarnavo lietuvių pakėlimui, apvienijimui, jų kultūrai ir apšvietimui!

Buvome jauni. Turėjome daug energijos. Net varždavomės už darbą, pozicijas. Dabar jau kiti laikai. Visi džiaugiamės, kada turime narių, kurie apsima organizacijose eiti pareigas.

Worcesteryje tiek daug buvo suvaizdinta veikalu ir operacijų, kad vargiai kur kitoje kolonijoje tiek buvo nuveikta.

Prieš 48 metus palikau Lietuvą, kada ten viešpatavo Rusijos caro režimas. Vėliau Lietuvoje buvo įsigalėję savi tautos pavergėjai. Kol liaudies pavergėjai viešpatavo, tai nesinorėjo grįžti. Siemet, jeigu tik sveikata leis, tai ruošiuosi vykti į Lietuvą ir ją pamatyti. Suprantu, kad skirtumas milžiniškas. Liaudis, kuri neturėjo teisių, dabar pati savo reikalų šeiminkė. Vargiai bus galima atpažinti ir gamtines vietas. Aišku, kad viskas labai pasikeitė.

Kalvis

New Haven, Conn.

Apie mirusį A. Valucką

Jis buvo pasidavęs į ligoinę. Kovo 20 d. gyvybė užgeso. Pragyvenęs apie 68 metus amžiaus. Paliko žmoną Anna Sevege, sūnų Edmondą, brolių Stasį Kaune, Lietuvoje, giminės ir draugus. Prigulėjo prie LDS, skaitė "Laisvę" su pertraukom, visuomet rėmė pažangųjį judėjimą, jaunatvės laikais retkarčiais dalyvavo vaidyboje. Antanas buvo tvirtos sudėjimo vyras, gražiai nuaugęs, bet savo sveikatos nelabai paise.

Lietuvoje gerai pramoko kriauciaus amato, jis šį amatą labai mėgo. Atvykęs į šią šalį 1914 m. į Bostoną pirmą užsiėmimą teko susirasti pieninėje, kurio visiškai nemylėjo. Ilgokai pagyveno Waterburyje, bendrai su rusų tautybės žmonėmis siuvo ir neblogoi vertėsi.

Palmerio laikais daugelis žmonių buvo areštuoti už darbininkiską veiklą. Nors Antanas nebuvo tas veiklusis, bet ir jam teko kalėjimo duoną per keletą mėnesių paragauti.

Grįžęs iš kalėjimo persikėlė gyventi į New Haveną.

Jam ir čia siuvimo verslas sekėsi neblogoi Tik praėjusiais metais sveikata sutriko, buvo operuotas, manė gyvas nepasieks namų, bet pagijo, tik širdis likosi nusilpusi, be vaistų neįmanoma buvo jam gyventi.

Kovo 25 d. palaidotas reikiškai Westfield, Mass., šale uošvio, kuris virš 20 metų jo laukė šaltuose kapuose. Šeimai užuojauta liūdesio valandose, Antanui ramiai ilsėtis. **Vikutis**

Nuoširdžiai sveikina "Laisvę" jos 50 metų gyvavimo sukakties proga, linkėdami dar ilgus, ilgus metus gyvuoti.

CHARLES ir ONA URBANAI
33 Lois Street
Hudson, Mass.

Bostono Apylinkei

Massachusetts Moterų Sąryšio konferencija
įvyks šių metų Balandžio-April 16, 11 val.
ryto, 318 Broadway, So. Boston, Mass.
Organizacijos malonėkit prisiųsti delegatus.
VALDYBA

Detroit, Michigan

BANKETAS

PAMINĖJIMUI LAIKRAŠČIO "LAISVĖS"
AUKSINIO JUBILIEJAUS

Įvyks Sekmadienį

Balandžio 9 April

Pradžią 6-tą valandą vakare

Salėje 4097 Porter

ĮŽANGA IS ANKSTO PERKANT BILIETĄ \$1.50
Prie durų perkant bilieto kaina \$1.75

Kviečiame visus į paminėjimą "Laisvės" 50 metų sukakties bei aukštinio jubiliejaus. Bus geri valgiai ir linksma atmosfera.

Rengėjai

Baltimore, Md.

Balandžio 9 d. LLD 25 kuopa rengia naują iš Lietuvos filmų rodymą. Jie bus pirmu kartu rodomi Baltimorėje. Gražūs, spalvoti ir įdomūs filmai. Jų pavadinimai: 1 — "Atlante," (žvejų gyvenimas), 2 — "Lietuvos Menininkų ir Literatūros Dekada Maskvoje," 3 — "Tarybų Lietuva," 4 — "Dainų Šventė Lietuvoje."

Mylintieji matyti Lietuvos gyvenimą ir įsigyti gerų išpūdžių pasižymėkite dieną ir laiką—

Filmai bus rodomi salėje

703 Ponca St., sekmadienį, balandžio 9 April, 2 val.

Privaziavimas busu 20-tu Dundalk
2 bloka nuo 4900 Eastman Ave.

Įėjimas nemokamas.

Kviečia Rengėjai

Lawrence, Mass., ir Apylinkė
Šaunus

BANKETAS

RENGIA MAPLE PARK BENDROVĖ

Sekmad., Balandžio 9 April

Pradžią 1:30 popiet

Tai bus pirmas šių metų pavasarinis parengimas—
Atidarymas Maple Parko

Bus Maple Parke, Methuen, Mass.

Visi būkite šiame bankete, nes viskas priruošta aptarnavimui geras pietumis.
Kurie nebūs,ite, gailėsitės.

Kviečia Rengėjai

“Laisvės” koncertas Čikagoje

“Laisvės” naudai koncertas, įvykęs balandžio 2 d. Čikagoje, buvo visais atžvilgiais pasėkmingas. Dienas anksčiau įvykęs LMS suvažiavimas taipgi buvo geras.

O Leono Prūseikos laidotuvis buvo didžiausias ir tokių tarp JAV lietuvių dar nėra buvę. Apie visa tai bus parašyta vėliau.

Mūsų skaitytojams

Šis “Laisvės” numeris yra jubiliejinis. Sekami “Laisvės” numeriai taipgi bus jubiliejiniai — padidinti ir papuošti. Dėl to ir sveikinimai, jubiliejaus reikalu straipsniai, kurie netilpo šiame numery, tilps sekamuose.

Hartford, Conn.

Pagerbime ilgametę Laisvės Choro mokytoja, Wilma Holis, kuri mokinė jau apie 17 metų. Šiomis dienomis nelengva išlaikyti chorą. Wilma turi dinamiskos energijos, ji moka gražiai, mandagiai su visais susitaikinti. Ar pas choristus yra ūpas ar ne, ji sugeba pagelbėti. Pas Wilmą nepastebėsi nusiminimo. Tad Laisvės Choras pasiryžo pagerbti ją už jos ne nuilstantį mokinimą. Taipgi priduoti jai energijos ir toliau darbuotis.

Jos pagerbimui banketas įvyksta balandžio 9 d. Pietūs 1 val. popiet, Choro sveitinėje, 157 Hungerford. Laisvės Choras kviečia visus, visas ir iš visur atsilankyti.

Laisvės Choras pasiryžęs dalyvauti, kur jį kviečia. Balandžio 23 d. jis dainuos Montello, Mass. Gegužės 6 d. dainuos Bridgeport, Conn.

Kurie norėtųmėt važiuoti kartu su choru į minimas kolonijas, užsisakykite vietą.

New Haven, Conn.

Padėka

Tariu širdingą padėkos žodį visiems draugams ir draugėms, kurie mane lankė ligoninėje, prisuntę užuojautos laiškus ir atviručių. Tas jūsų nuoširdumas pridavė man jėgų ligos nugalėjimui.

Širdingai ačiū visiems laisviečiams už geras linkėjimus. Man gaila, kad iš ligos priežasties negalėjau baigti “Laisvės” vėjų ir dalyvauti dalininkų suvažiavime.

John Patkus

Maspeth, N. Y.

Mirė Elz. Gramskienė

Po ilgos ir sunkios ligos kovo 24 d. mirė Elzbieta Gramskienė savo namuose. Palaidota ant Alyvų kalnelio, Maspeth.

Liko nuliūdime dvi sesutės, Kastancija Karlonienė ir Vincenta Hilliard, vyras Martinas Gramskis, dukrelės Jenie Hoisther ir Elsie Hallen ir šeši anūkai.

Elzbieta, po tėvais Gelažauskiūtė, gimusi Lietuvoje, Žemiu kaime, Liškiavos apylinkėje.

Ramiai išsėkis, Elzbieta.

W. Karlan

Cape Canaveral, Fla. — Raketa “Mace-B” susprogo vos ją iššovus.

PRANEŠIMAS

Massachusetts Moterų Sąjūdo suvažiavimas įvyks balandžio (April) 16-tą, 318 Broadway, South Boston, Mass., 11 val. ryto. Organizacijos nariai kviečiami prisijungti delegacijai suvažiavimui. Valdyba (26-27)

6 p.—Laisvė (Liberty)—Antr., balandžio (April) 4, 1961

Worcester, Mass.

KAI SUPUOLA VEIKLA IR MIRTIS

Prieš kovo 26 d., kada ruošėme didįjį LLD 7-tos Apskrities “Laisvės” auksinio jubiliejaus banketą, kada patį reikalingiausią darbą reikia atlikti, tai kovo 23 dieną telefonas su skamba iš už 50 mylių, iš Stoughton, Mass., kad mano švogėris Jonas Kučinskas mirė. Apie 7 metus jį kankino cukrinė liga ir be abiejų kojų. Buvo palaidotas kovo 27 d. Jis paliko žmoną, mano pusseserę Marijoną Barzdžiukaitę, keturias dukteris (dvi ištėjęsias) ir du anūkus. Kovo 25 d. buvom su žmona nuvažiavę į šermenis atsisveikinti paskutinį kartą.

Sekmadienį banketas, nuo ankstauro ryto su žmona ir kitais draugais ir draugėmis stojome darbuotis virtuvėje, kad priruošti banketui pietus.

Po 11 val. jau pirmieji svečiai iš Niujorko, tai A. Bimba, Čepulis ir kiti. Iš jų išgirdome labai liūdną žinią, kad Leonas Prūseika mirė. Širdys sujaudintos, bet turi darbuotis ir skubėti, nes svetainė tik renkasi, atvažiuoja iš plačios apylinkės.

Na, jau netoli 2-ra valanda, visi gražiai apsidėję ilguis tris stalus pietauja.

Pasivaikius, programą atidaro vietiniai dainininkai — duetas Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas, jiems akompanuoja Helen Smith ir Jonas Dirvelis, Aido Choro mokytojas. Jie padainavo penkias dainas, buvo po vieną solo. Tada, pirmininkaujant J. Jaskevičiui, buvo prakilbės Apskrities veikėjų ir A. Bimbos, “Laisvės” redaktoriaus.

M. Sukackienė surinko nemažai vardų garbingam Leono Prūseikos prisiminimui.

Vardai pasiūti “Vilnės” dienraščiui, kur Prūseika buvo redaktorium. D. J.

KRISLAI

Tąsa iš 1-mo pusl.)

problemos. Mūsų darbas ir vaidmuo dar toli gražu nėra užbaigti.

Todėl visi, džiaugdamiesi savo laikraščio auksinio jubilieju, ryžkimės dar naujiems darbams.

Tegu klesti ir stiprėja mūsų “Laisvė”, mūsų visa pažangioji spauda, mūsų meninės grupės, mūsų chorai, mūsų savivalpos organizacijos, mūsų visos kitos organizacijos ir įstaigos!

Su išleidimu šios jubiliejinės laidos šis “Laisvės” vėjus oficiališkai baigsis. Bet su mumis pasilieka problema rūpintis jos tolimesniu gyvavimu ir išlaikymu.

Tegu šio jubiliejinio vėjus metu pasiekti laimėjimai visuomet stiprina mus naujuose mūsų darbuose, naujuose mūsų pastangose, naujuose mūsų atsakomybėse!

Tegu mūsų “Laisvė” gyvuos dar ilgas, ilgus metus! Tegu pasaulyje viešpataus taika!

Tegu nuo dabar žmonijos visos pastangos ir visos viltys būna nukreiptos į laimėjimą visiems šviesaus, laisvo ir laimingo rytojaus!

New Yorkas. — Vėlykų dieną 3,500 žmonių piketavo Jungtinių Tautų centrą, reikalaudami uždrausti atominius ginklus.

Palm Beach, Fla. — Prezidentas Kenedis išreiškė viltį, kad TSRS atsakymas yra žingsnis prie išrišimo Laoso klausimo.

Liaudies šalys pasirengę atmušti karo agresijas

Maskva. — Kovo 28-29 dienomis įvyko Varšuvos Apsigynimo Sąjungos konferencija. Dalyvavo politiniai ir militariniai vadai Tarybų Sąjungos, Vokietijos, Demokratinės Respublikos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos, Albanijos ir Rumunijos. Buvo broliški delegatai nuo Kinijos, Mongolijos Liaudies Respublikos ir Šiaurinės Korėjos Liaudies Respublikos.

Dalyviai savo rezoliucijoje atžymėjo, kad per pastaruosius metus socialistinės šalys padarė milžinišką progresą visose gyvenimo sferose ir daug atsiekė su tvirtinimui tarptautinės taikos. Atžymėjo, kad Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje tautos kovoja už išsilaisvinimą iš kolonializmo. Tas varo imperialistus ir kolonialistus į desperaciją, ką patvirtina jų begėdingi žygiai Kongo, Alžyre, Angoloje, Laose ir provokacijos prieš Kubą.

Suvažiavimas atžymėjo, kad didžiausią taiką pavojų sudaro, tai J. Valstijų, Anglijos ir Prancūzijos apginklavimas atominiais ginklais Vakarų Vokietijos, kuri ruošiasi agresyviam karui.

Socialistinių šalių vadai pasisakė, kad jų politika ir ateityje bus už taikų su gyvenimu su kapitalistiniu pasauliu, už panaikinimą atominį ir kiltokių baisaus

naikinimo ginklų, už padarymą taikos su abiemis Vokietijomis ir už visišką nusiginklavimą. Bet tuo pat metu socialistinės šalys bus pasirengę atmušti bent kokį agresorių puolimą, jei jis pasireikštų.

Maskva. — Tarybų Sąjunga atsakė Anglijai Laoso reikale. Ji teisėta Laoso valdžia laiko tik Princo Phoumou ir sutinka bendrai su Anglija atsisukti į abi Laoso puses, kad sulauktų mūsų. TSRS remia Kambodžos pasiūlymą, kad Laoso reikalus sutvarkytų keturiolikos valstybių konferencija ir reikalauja tą konferenciją sušaukti balandžio mėnesį.

Jungtinės Tautos, New Yorkas. — Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos sutiko nesvarstyti nusiginklavimo klausimo šioje J. T. Asamblėjos sesijoje.

Vis daugiau šalių atsisako finansuoti Jusgtinių Tautų karo jėgas Kongo. Atsisakė Brazilija, Argentina ir Venezuela.

Maskva. — TSRS ir Mali respublika pasirašė ekonominės ir techninės pagalbos sutartį. TSRS suteiks naujai respublikai \$44,800,000 paskolos.

Svečiai

“Laisvės” leidykloje kovo 31 d. lankėsi Ona ir Jonas Eituciai iš Clevelando. Jie čia buvo atvykę palaidoti mirusį Eitutienės brolių Marcionį. Apžiūrėję įstailę paliko “Laisvę” \$10 auką.

Sykiu su jais buvo ir maspethietis W. Karlonas, kuris taipgi paliko “Laisvę” auką \$5.

Jakarta. — Kinijos užsienio ministras maršalas Chen Yi pareiškė: “Jeigu SEATO siųs savo jėgas į Laosą, tai tada Kinija ateis Laoso liaudiečiams į pagalbą”.

Washingtonas. — Siamo (Thailando) užlajoje Jungtinės Valstijos jau turi penkis lėktuvnešius su šimtais lėktuvų, daug karo laivų ir Septintojo laivyno ir transportų. Viso yra apie 60,000 žmonių, paruoštų veikti Laose.

Jackson, Miss. — Policija su įvairiais šunimis puolė negrų demonstraciją. Negrai protestavo prieš teisimą 9 negrų jaunuolių už tai, kad jie skaitė knygas baltųjų bibliotekoje.

Tunis. — Alžyro liaudies vyriausybė išpėjo Francūziją nekviešti į pasitarimą priešingų grupių atstovų, nes tokiam atsitikime ji nedalyvaus.

MIRĖ

Kovo 21 d. mirė Antanas Marcionis, gyvenęs Island Park, N. Y., sulaukęs 65 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Žemiu kaime, Liškiavos apylinkėje. Liko žmona Katrė, sūnus ir dukra ir 10 anūku, taipgi sesuo Ona ir švogėris Eituciai, gyvenantį Clevelande ir sesuo Antanina ir švogėris Bojeliai, gyvenanti Maspeth; taipgi paliko pamotė Antosė Marcionienė, gyvenanti Druskininkuose, Lietuvoje, broliai Jurgis ir Vladas ir sesuo Uškurienė, gyvenanti Vilniuje.

Ona Eitutienė

AIDO CHORO OPERETĖ “ZAPOROŽIETIS”

Aido choro ruošiamoji pastatyti įdomi operetė “Zaporožietis už Dunojaus” suoliais artinasi. Ji įvyks jau gale šio mėnesio, balandžio 30 d. Prašome visus pasilaikyti tą dieną liuosa mūsų operetė.

Operetėje yra ilgesių, meilės, dramos, bet komedijos daugiausia. Sekamuose pranešimuose matysite, kieno talentai mums tą visą pavaizduos. A-tė

Londonas. — Virš 20,000 anglų demonstravo reikalą laudami panaikinti atominius ginklus ir uždaryti Jungtinių Valstijų karines bazes.

Auksinio “LAISVĖS” Jubiliejaus KONCERTAS

Rengia “Laisvės” Auksinio Jubiliejaus Atžymėjimo Komitetas

Ivyks Šeštadienio Vakara

BALANDŽIO 8 APRIL

NEW NATIONAL HALL, 261 DRIGGS AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Labai Įvairi ir Įdomi Programa:

Ukrainų Šokėjų Grupė: Dnipro Dancers

Instruktorius Fred Klimovich, Akordionistas Joe Shkodich

Aido Choras, vad. M. Stensler

Suzanna Kazokaitė, sopranas

Augustinas Išmantas, baritonas

Daina Chalkis, akordeono solistė

DAR BUS EKSTRA DAINININKĖ IR ATVYKS GARBINGŲ SVEČIŲ

Aido Choro Kvartetas: N. Ventienė, O. Čepulienė, N. Buknienė, K. Rušinskienė

Koncertas prasidės 6-tą valandą vakare. Bilietas \$2.00 asmeniui